

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 10 och 12 § lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att giltighetstiden för lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete förlängs med ett år till utgången av 2000. Det föreslås också att avdrag även kan beviljas på grundval av de kostnader som har betalats efter det att försökstiden gått ut, om arbetet har utförts un-

der försökstiden.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2000.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I Finland inleddes ett försök med stöd för hushållsarbete enligt två modeller i början av oktober 1997. Enligt gällande lagar upphör försöket vid utgången av 1999. Hushåll i Södra Finlands, Uleåborgs och Lapplands län kan på grundval av lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete (728/1997) få skatteavdrag. I Östra Finlands och Västra Finlands län betalas stödet till det företag som säljer hushållsarbete enligt lagen om ett temporärt stödssystem för hushållsarbete (839/1997).

Syftet med försöket är att förbättra hushållens sysselsättningsmöjligheter och därigenom minska arbetslösheten. Avsikten är dessutom att minska svartjobb i hushållen. Avsikten är också att främja omsorgsverksamhet på eget initiativ och på samma gång att sporra till småföretagarverksamhet.

En skattskyldig kan få skatteavdrag för en enskilds hushålls-, omsorgs- eller vårdarbeten samt för arbete som innebär underhåll eller grundlig förbättring av bostad. Avdraget beviljas från inkomstskatten till staten. Arbete som berättigar till avdrag skall utföras i den skattskyldiges bostad eller fritidsbostad i försökslänen. Avsikten är inte att stöda samma arbete med många statliga stöd. Därför uppräknas i lagen de stöd som,

om de avser samma arbete, utgör ett hinder för att hushållsavdrag beviljas.

Den skattskyldige kan få hushållsavdrag antingen på grundval av obligatoriska socialskyddsavgifter eller på grundval av ersättning för arbete som betalats till en i förskotts- och uppboresregistret införd person. Som hushållsavdrag kan dras av arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som arbetsgivaren betalar. Den skattskyldige får också dra av 40 % av en ersättning för arbete som betalats till en i förskottsuppböresregistret införd person som idkar skattepliktig verksamhet. Den skattskyldige får dessutom dra av 40 % av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund. Hushållsavdraget görs från inkomstskatten till staten och dess maximibelopp är 5 000 mk om året. I fråga om mark beviljas hushållsavdraget den make vars inkomstskatt till staten efter avdragen från skatten är störst.

Hushållsavdraget beviljas i den slutliga beskattningen. Avdraget kan beaktas även vid förskottsuppbörden, t.ex. som nedsättning av förskottsinnehållningen, om de kostnader som berättigar till avdrag uppgår till minst 2 000 mk.

Statistikuppgifter om hushållsavdragets verkningar finns att tillgå först efter verkställd beskattning. Vid beskattningen för 1997 beviljades 4 610 hushåll sammanlagt 3,9 milj. mk i avdrag för tre månader på grundval av hushållsavdraget. Enligt förhandsuppgifter från början av september 1999 om beskattningen för 1998 har över 16 000 hushåll beviljats hushållsavdrag till ett belopp av sammanlagt drygt 35 milj. mk. Det beviljade avdraget har uppgått till i genomsnitt ca 2 100 mk per hushåll.

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, Stakes undersökte hösten 1999 på uppdrag av arbetsministeriet och finansministeriet hur försöken med stöd för hemarbete påverkar sysselsättningen, efterfrågan på tjänster och administrationen av systemen. Uppgifter erhöles från arbetsministeriets och skatteförvaltningens register. Därtill gjordes en enkät bland företag som är verksamma inom området för de båda modellerna samt bland hushåll i Helsingfors och Tammerfors (Kotityön tukikoikeilun alkuvaiheet Suomessa, Arbetsförvaltningens publikation nr 230).

I programmet för statsminister Paavo Lipponens II regering framhålls att försöket med stöd för arbete som privathushåll kan erbjuda fortsätter och att det utgående från hur försöket utfaller fattas beslut om att utsträcka en fungerande modell till att omfatta hela landet. Eftersom tillräckliga uppgifter ännu inte finns att tillgå om i synnerhet skatteavdragsmodellen, föreslås att båda försöken med stöd för arbete förlängs med ytterligare ett år.

Det föreslås att försöket med skatteavdrag förlängs med ett år till utgången av 2000 (12 §). Om ett hushåll låter utföra ett arbete som berättigar till avdrag i slutet av försöksperioden, kan det hända att man inte har hunnit betala de kostnader som berättigar till avdrag före utgången av år 2000. Med anledning härav föreslås att avdrag kunde erhållas också på grundval av de kostnader som betalas efter det att försöksperioden har

gått ut, om arbetet har utförts innan försökstiden gått ut (10 §).

2. Ekonomiska verkningar

I Östra Finlands och Västra Finlands län beviljas stödet enligt lagen om ett temporärt stödsystem för hushållsarbete företag som utför hushållsarbete. Stödet beviljas av Arbetskrafts- och näringscentralen. Fr.o.m. ingången av oktober 1997 till utgången av maj 1999 har stöd beviljats till ett belopp av sammanlagt knappt 21 milj. mk. Utgående från preliminära uppgifter från beskattningen kan det konstateras att skattestödet har utnyttjats i större utsträckning än i försöket med företagsstöd som i fråga om befolkningsunderlaget var ungefär lika omfattande. Om användningen av skattestödet ytterligare ökar, kan stödbeloppet grovt uppskattas till 50—70 milj. mk år 2000.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Samband med andra propositioner

Utöver denna proposition avlåtts till riksdagen en proposition med förslag till lag om förlängning av det temporära stödsystemet för hushållsarbete med ett år. Avsikten är att propositionerna skall behandlas i riksdagen samtidigt och att lagarna skall träda i kraft vid samma tidpunkt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 10 och 12 § lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 juli 1997 om temporärt skattestöd för hushållsarbete (728/1997) 12 § 1 mom. och fogas till 10 § ett nytt 2 mom. som följer:

10 §

Beviljande av hushållsavdrag

 Hushållsavdrag beviljas också på grundval av de kostnader som betalats nästa år efter utgången av lagens giltighetstid till den del som arbete som berättigar till hushållsavdrag har utförts under lagens giltighetstid. Avdraget görs i beskattningen för det sista året då lagen är i kraft.

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1997. Lagen tillämpas vid beskattningen för 1997—2000.

 Denna lag träder i kraft den .

Helsingfors den 24 september 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Suvi-Anne Siimes*

Lag

om ändring av 10 och 12 § lagen om temporärt skattestöd för hushållsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 juli 1997 om temporärt skattestöd för hushållsarbete (728/1997) 12 §
1 mom. och
fogas till 10 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Beviljande av hushållsavdrag

Hushållsavdrag beviljas också på grundval av de kostnader som betalats nästa år efter utgången av lagens giltighetstid till den del som arbete som berättigar till hushållsavdrag har utförts under lagens giltighetstid. Avdraget görs i beskattningen för det sista året då lagen är i kraft.

12 §

12 §

Ikraftträdande

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1997. Lagen tillämpas vid beskattningen för 1997—1999.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1997. Lagen tillämpas vid beskattningen för 1997—2000.

Denna lag träder i kraft den .